

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.012.03.2020

insp. Tomasz Śliwiński
Komendant Miejski Policji w Kielcach

Komenda Miejska Policji
ul. Wesoła 43, 25-363 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/030 – Eliminowanie z ruchu drogowego kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków odurzających

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Miejska Policji w Kielcach (dalej: Komenda lub KMP), ul. Wesoła 43, 25-363 Kielce.
Kierownik jednostki kontrolowanej	insp. Tomasz Śliwiński, Komendant Miejski Policji w Kielcach (dalej: Komendant) od 25 sierpnia 2020 r. (od 1 lipca do 24 sierpnia 2020 r. pełniący obowiązki Komendanta). Poprzednio stanowisko Komendanta zajmował mł. insp. Piotr Zalewski (od 28 lutego 2017 r. do 14 sierpnia 2020 r.) i podinsp. Tomasz Zawadzki (od 24 września 2016 r. do 27 lutego 2017 r.).
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie organizacyjno-kadrowe i techniczne do przeprowadzania kontroli kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.2. Działania w zakresie eliminacji z ruchu drogowego kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020 (I półrocze), z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed tym okresem, mających bezpośredni związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Arkadiusz Pawlik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/78/2020 z 9 października 2020 r.2. Agnieszka Olejarz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/79/2020 z 9 października 2020 r.3. Jerzy Stachowiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/89/2020 z 17 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 1-5, 118)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Przygotowanie organizacyjno-kadrowe KMP w okresie objętym kontrolą umożliwiło przeprowadzenie kontroli kierujących pod kątem prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu. Jednak intensywność takich działań Komendy, mierzona liczbą przeprowadzonych badań wśród kierowców, znacząco w tym czasie zmalała. Jednocześnie systematycznie wzrastał odsetek badań, w wyniku których ujawniono kierujących pod wpływem alkoholu i środków podobnie działających – stanowiły one odpowiednio 0,4%, 0,5%, 0,7% i 1,6% ogółu badań w każdym roku w latach 2017 – 2020 (I półrocze). Dane te, w kontekście informacji o rosnącej liczbie nietrzeźwych kierowców³, a także znikoma liczba badań przeprowadzonych na obecność środków odurzających⁴, wskazują, że działania KMP nie mogły być uznane za wystarczająco skuteczne w eliminowaniu zagrożenia wynikającego z kierowania pojazdami przez osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.

Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego KMP (dalej WRD lub Wydział) byli kierowani na kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego, jednak – jak wskazują wyniki przeprowadzonej wśród nich anonimowej ankiety⁵ – ponad połowa nie została właściwie przygotowana do przeprowadzania badań na zawartość środków podobnie działających do alkoholu. WRD dysponował urządzeniami pomiarowymi do badania kierowców na zawartość alkoholu i środków odurzających. Wyniki ankiety wskazują jednak na pewne braki w wyposażeniu oraz niedostatki szkoleń (m.in. brak lub zbyt krótki czas przeznaczony na zajęcia praktyczne, brak narkotestów podczas zajęć praktycznych oraz niewystarczająca liczba powtórzeń pomiarów przeprowadzanych przez kursanta).

W okresie objętym kontrolą zapewniono ciągłość ważności świadectw wzorcowania dla każdego z urządzeń pomiarowych wykorzystywanych przez WRD do celów dowodowych w postępowaniach dotyczących kierujących pod wpływem alkoholu. Niepodlegające wzorcowaniu alkomaty przesiewowe, wykorzystywane do wstępnych badań na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, nie były kalibrowane lub nie były poddawane kalibracji zgodnie z zalecaną częstotliwością, co ustalono na podstawie badania dokumentacji wszystkich 18 urządzeń będących w dyspozycji Wydziału⁶. W konsekwencji funkcjonariusze dokonywali pomiarów urządzeniami, które nie dawały pewności co do wskazań. Kolejnym następstwem nieprzeprowadzenia kalibracji była utrata gwarancji dla pięciu z tych urządzeń.

Działania Komendy doprowadziły do ujawnienia odpowiednio 352, 367, 360 i 202 kierujących pod kątem prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu w każdym roku w okresie objętym kontrolą, przy malejącej liczbie wykonanych badań (odpowiednio: 96,7 tys., 72,7 tys., 54,5 tys. i 12,4 tys.). W kontrolowanym okresie funkcjonariusze Wydziału przeprowadzili jedynie 117 badań na obecność środków odurzających, co w odniesieniu do liczby badań pod kątem trzeźwości (ponad 236 tys.) jest wielkością znikomą.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Na takie zjawisko wskazują m.in. policyjne statystyki (np. w 2019 roku odnotowano znaczny wzrost liczby zatrzymanych osób kierujących pod wpływem alkoholu – było ich ponad 111 tys., o 6 tys. więcej, niż w roku poprzednim).

⁴ W kontekście rosnącej skali problemu jazdy pod wpływem narkotyków – por. np. Narkotyki w ruchu drogowym – komunikat prasowy European Transport Security Council i Instytutu Transportu Samochodowego z 15 listopada 2018 r.

⁵ W badaniu ankietowym wzięło udział 40 policjantów pionu ruchu drogowego.

⁶ Na dzień 10 listopada 2020 r.

Poza jednostkowym przypadkiem funkcjonariusze terminowo wprowadzali do Systemu Ewidencji Wypadków i Kolidacji (dalej: SEWiK) informacje o zdarzeniach drogowych z udziałem kierowców będących pod wpływem alkoholu lub środków odurzających⁷. Policjanci na bieżąco, w czasie kontroli drogowej, dokonywali sprawdzeń kierowców w policyjnych i pozapolicyjnych systemach informatycznych w zakresie posiadanych uprawnień do kierowania pojazdami, cofnięcia lub zatrzymania tych uprawnień, zakazów prowadzenia pojazdów oraz wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Kontrola NIK ujawniła jeden przypadek⁸ nieodnotowania w *Statystycznej karcie czynności policjanta* badań kierowcy na zawartość alkoholu lub działających podobnie środków.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Działania Policji z zakresie eliminacji z ruchu drogowego kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu

Opis stanu faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjno-kadrowe i techniczne do kontroli kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu

Zgodnie z regulaminem KMP z 17 marca 2016 r., zadaniem WRD było m.in. wykonywanie czynności zapewniających bezpieczeństwo i porządek w ruchu na drogach przez kierowanie tym ruchem oraz jego kontrolowanie. Do zadań Wydziału do spraw Wykroczeń i Przystępstw w Ruchu Drogowym należało m.in. prowadzenie czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia drogowe wymienione w rozdziale XI ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń⁹, popełnionych na terenie objętym zasięgiem działania czterech komisariatów Policji w Kielcach.

(akta kontroli str. 15-17)

W latach 2017-2020 (do 30 czerwca) w KMP zatrudnionych było odpowiednio: 779, 772, 776 i 763 osoby¹⁰. Na dzień 31 grudnia 2017 r., 2018 r. i 2019 r. stan etatowy pionu ruchu drogowego w Komendzie wynosił 84 etaty, stan zatrudnienia – 84 osoby, na dzień 30 czerwca 2020 r. – odpowiednio 84 etaty i 83 osoby. Policjantów realizujących zadania kontrolne na drogach było 75 w 2017 r., a w pozostałych latach w okresie objętym kontrolą po 71.

(akta kontroli str. 28-39)

Komendant wyjaśnił, że *stan kadrowy pionu ruchu drogowego Komendy jest wystarczający do właściwej realizacji zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie podległym Komendzie, a tym samym adekwatny do występujących potrzeb. Stan etatowy Wydziału Ruchu Drogowego KMP wynosi 84 etaty, z tego: 1 etat Naczelnika, 1 etat Zastępcy Naczelnika, 2 etaty kierowników referatu, 9 policjantów w charakterze nadzoru służb oraz 71 policjantów pełni służby zewnętrzne, w tym 10 policjantów stanowi zespół powołany do obsługi zdarzeń drogowych, w szczególności wypadków i 2 policjantów zajmuje się działaniami profilaktycznymi. Średnio do służby jest planowanych 36 policjantów na dobę.*

(akta kontroli str. 40)

⁷ W jednej sprawie spośród 50 zbadanych dane wprowadzono po 55 dniach od zdarzenia.

⁸ Spośród próby liczącej 50 (2%).

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 821, ze zm.; dalej kw.

¹⁰ Liczba zatrudnionych podana według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., 2018 r. i 2019 r. oraz na dzień 30 czerwca 2020 r. Liczba etatów w KMP według powyższych stanów wynosiła odpowiednio: 779, 778, 778 i 777.

W 2017 r. zgłoszono potrzebę przeszkolenia w ramach *kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego – część szczególna* siedmiu policjantów pionu ruchu drogowego, w 2018 r. i 2019 r. – trzech i w 2020 r. – dwóch. Na kurs skierowano, zgodnie z przyznanym limitem miejsc, 18 policjantów pionu ruchu drogowego w 2017 r., ośmiu w 2018 r., trzech w 2019 r. i jednego w I połowie 2020 r. Kurs ten ukończyły wszystkie osoby, które zostały na niego skierowane w latach 2017-2019 i dodatkowo trzy osoby, które uczestniczyły w nim od 19 grudnia 2016 r. do 1 lutego 2017 r. W 2020 r. osoba zgłoszona na ww. kurs z powodu sytuacji epidemicznej w kraju nie została przeszkolona¹¹.

(akta kontroli str. 42)

Rozbieżności w 2017 r. pomiędzy zapotrzebowaniem na *kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna* a liczbą osób skierowanych na ten kurs i przeszkolonych wynikały – jak wyjaśnili Naczelnik Wydziału Ogólnego i Naczelnik WRD – z *intensywności procesu szkoleniowego i bieżących potrzeb służby. Sukcesywnie rosła grupa osób przeszkolonych na kursie specjalistycznym w zakresie ruchu drogowego – część ogólna i na bieżąco osoby te były wysyłane na kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna, (...) taką możliwość stworzono w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Kielcach. Podobna sytuacja miała miejsce w roku 2018 (...).*

(akta kontroli str. 43)

Funkcjonariuszy pionu ruchu drogowego, którzy nie ukończyli *kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego – część szczególna* było:

- 18 na 31 grudnia 2017 r., w tym jeden, który w WRD pracował od 27 grudnia 2017 r. i dziewięciu, którzy ukończyli ten kurs w kolejnych latach¹²,
- 17 na 31 grudnia 2018 r., w tym dziewięciu, którzy służbę w WRD rozpoczęli w 2018 r.¹³,
- 18 na 31 grudnia 2019 r., w tym ośmiu, którzy pracowali w WRD od 2019 r.,
- 19 na 30 czerwca 2020 r. Dziesięciu z nich rozpoczęło służbę w WRD w 2019 r. lub 2020 r., pozostałych dziewięciu w okresie objętym kontrolą pełnili ją dłużej niż dwa lata (każdy z nich uczestniczył w kontrolach drogowych związanych z badaniami na zawartość alkoholu lub obecność środka działającego podobnie do alkoholu). Trzy osoby z dziewięciu wyżej wymienionych – jak wynika z wyjaśnień Naczelnika WRD – nie zostały skierowane na *kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna* ze względu na sytuację rodzinną, pięć oczekuje na możliwość przeszkolenia w powyższym zakresie, jedna rozpoczęła kurs, który z powodu pandemii został przerwany.

(akta kontroli str. 44-52)

Naczelnik WRD wyjaśnił: *Według mnie funkcjonariusz ruchu drogowego wcześniej czy później powinien odbyć kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego. Szkolenia powinny być realizowane w taki sposób, aby jednostka mogła zapewnić ciągłość służby oraz bezpieczeństwo na drogach. Jednocześnie podkreślił, że każdy funkcjonariusz Policji, który ukończył kurs podstawowy jest uprawniony do przeprowadzania badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu.*

(akta kontroli str. 54)

Wyniki przeprowadzonej wśród funkcjonariuszy anonimowej ankiety wskazują, że ok. 60% policjantów nie potrafi dokładnie określić algorytmu czynności podczas przeprowadzania badań z użyciem każdego typu narkotestu znajdującego się na

¹¹ Kurs nie został zakończony.

¹² Ośmiu policjantów w 2018 r. i jeden w 2019 r.

¹³ Dwóch policjantów w II kwartale 2018 r., jeden w III kwartale 2018 r. i sześciu w IV kwartale 2018 r. Sześciu z tych funkcjonariuszy odeszło z WRD w I połowie 2019 r.

wyposażeniu Komendy oraz wskazać szczegółowo różnic pomiędzy objawami zażycia środków odurzających, a objawami powodowanymi przez substancje zawarte w lekach na receptę. Ponadto ponad połowa policjantów, którzy w ankietach podali, że ukończyli kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególnie, nie została ich zadaniem właściwie przygotowana do przeprowadzania badań na zawartość środków działających podobnie do alkoholu, w tym nie nabyła niezbędnej wiedzy specjalistycznej i umiejętności do stwierdzenia, że kierujący może znajdować się pod wpływem tych środków. Wśród głównych powodów niedostatecznego przygotowania podczas kursu do przeprowadzania kontroli kierujących znajdujących się pod wpływem alkoholu lub innych środków działających podobnie do alkoholu wskazywano: brak lub zbyt krótki czas przeznaczony na zajęcia praktyczne, brak narkotestów podczas zajęć praktycznych, zbyt małą liczbę powtórzeń pomiarów przeprowadzanych przez kursanta podczas zajęć praktycznych. Większość ankietowanych (ok. 70%) uważała za konieczne częstsze kierowanie do odbycia okresowych szkoleń uzupełniających/przypominających, dotyczących poszerzenia wiedzy w zakresie przeprowadzania pomiaru na zawartość alkoholu oraz innych środków działających podobnie do alkoholu.

(akta kontroli str. 108-109)

W latach 2017-2020 (do 30 czerwca)¹⁴ na wyposażeniu Komendy było odpowiednio: 101, 108, 112 i 113 analizatorów wydechu. Około połowę z nich (tj. odpowiednio: 53, 57, 58 i 56) stanowiły analizatory wydechu, które miały świadectwa wzorcowania (analizatory dowodowe), pozostałą część – alkometry przesiewowe.

W 2017 r. WRD posiadał 27 analizatorów wydechu, w 2018 r. – 31, w 2019 r. – 33 i w 2020 r. – 34, w tym dowodowych odpowiednio: 14, 15, 16 i 16¹⁵.

(akta kontroli str. 55-57)

Analiza dokumentacji 16 analizatorów wydechu, będących w dniu badania¹⁶ na wyposażeniu Wydziału, z tego 14 alkometrów działających na zasadzie spektrometrii w podczerwieni (Alkometr A2.0) i dwóch działających na zasadzie utleniania elektrochemicznego (Alcosensor IV), wykazała, że wszystkie te urządzenia w okresie objętym kontrolą miały ważne świadectwa wzorcowania i instrukcję obsługi. Dla każdego z nich prowadzono rejestr badań, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 4 do zarządzenia Nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie pełnienia służby na drogach. Nie wystąpiły przypadki dokonywania badań kierowców za pomocą urządzeń bez aktualnych świadectw wzorcowania.

Spośród 18 alkometrów przesiewowych, dwa WRD otrzymał 2 czerwca 2020 r. Komenda nie posiadała dokumentów potwierdzających wykonanie w latach 2017-2020 (do 30 czerwca) kalibracji pięciu alkometrów bezustnikowych AlcoBlow. Na podstawie zaświadczeń lub świadectw kalibracji pozostałych 11 alkometrów przesiewowych ustalono, że urządzenia były kalibrowane rzadziej, niż zalecał wykonawca tej usługi¹⁷.

(akta kontroli str. 58-65, 179-203)

W 2017 r. w Komendzie nie było urządzenia do wykrywania narkotyków. Od 2018 r. na wyposażeniu Komendy znajduje się urządzenie do wykrywania narkotyków

¹⁴ Dane wg stanu na 31 grudnia, w 2020 r. – na 30 czerwca.

¹⁵ Dane wg stanu na 31 grudnia, w 2020 r. – na 30 czerwca.

¹⁶ Tj. 4 listopada 2020 r.

¹⁷ Z obowiązujących w latach 2017-2020 (26 maja) umów na świadczenie usługi związanej z serwisowaniem i kalibracją urządzeń do pomiaru na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu oraz z zaświadczeń/świadectw kalibracji wynika, że usługa kalibracji powinna być wykonywana co 12 miesięcy.

w ślinie DrugRead¹⁸. W I kwartale 2020 r. WRD otrzymał dwa nowe urządzenia do wykonywania wstępnych testów na obecność narkotyków Aquilascan WDTP-10 wraz z kartami gwarancyjnymi, na których odnotowano datę sprawdzenia tych urządzeń (4 października 2019 r.). Urządzenia 19 października 2020 r. oddano do kalibracji. Kalibracji tych urządzeń dokonano 3 i 6 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 55-57, 116, 117)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2017-2020 (do 30 czerwca) w WRD używano do przeprowadzenia wstępnych badań na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu pięciu alkomatów bezustnikowych AlcoBlow, które w tym okresie nie były kalibrowane, oraz 11 alkomatów przesiewowych typu AlcoBlow i iBlow, które nie były poddawane kalibracji zgodnie z wymaganiami producenta lub z zalecaną częstotliwością określoną w zaświadczeniach z kalibracji oraz w umowach na świadczenie usługi związanej z serwisowaniem i kalibracją urządzeń do pomiaru na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu.

Producent czterech alkomatów iBlow zakupionych 16 listopada 2017 r. z pięcioletnią gwarancją wymagał kalibracji co 12 miesięcy lub co 50 tys. pomiarów, natomiast alkomatu AlcoBlow zakupionego 18 grudnia 2018 r. z dwuletnią gwarancją – co sześć miesięcy.

Zgodnie z obowiązującymi w powyższym okresie umowami na świadczenie usługi związanej z serwisowaniem i kalibracją urządzeń do pomiaru na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, *usługa związana z serwisowaniem i kalibracją testera wykonywana będzie co 12 miesięcy, z wyjątkiem sytuacji kiedy urządzenie ulegnie awarii. Oferowany okres gwarancji na bezbłędną pracę urządzenia kontrolno-pomiarowego do badania trzeźwości po uzyskaniu kalibracji wynosi 12 miesięcy*¹⁹.

Nieprzestrzeżenie powyższych wymagań było działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 63-65, 186-203, 542, 551)

Alkomaty bezustnikowe AlcoBlow i alkomaty iBlow – jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Wspomagającego – *służą wyłącznie do badań przesiewowych w celu wstępnego badania na obecność alkoholu w wydychanym powietrzu. Po wykryciu alkoholu lub gdy wynik jest niejasny, aby ustalić dokładny poziom alkoholu w wydychanym powietrzu, Policja posługuje się alkomatami dowodowymi typu Alcosensor IV lub Alkometr A2.0. Przyjęto zasadę, że kalibracji będą poddawane urządzenia, które wykazują błędy lub uległy awarii. (...) kalibracja jest czynnością zalecaną przez producenta a nie obowiązkiem wynikającym z określonych przepisów prawa. (...) Niemniej jednak, aby przedmiotowe wskaźniki były gotowe i ich praca nie budziła żadnych wątpliwości (...) wszystkie AlcoBlow i iBlow użytkowane przez WRD zostały wysłane w dniach 5 i 6 listopada 2020 r. do odpowiednich serwisów zgodnie z zawartymi umowami.*

Powyższe wyjaśnienia potwierdzają konieczność okresowej kalibracji alkomatów przesiewowych.

(akta kontroli str. 67)

Zdaniem NIK, korzystanie z urządzeń bez wykonanej kalibracji nie dawało pewności, że wskazania testera były prawidłowe. Taka sytuacja nie gwarantowała

¹⁸ Optyczno-elektroniczny czytnik do analizy i dokumentacji wyników badań przeprowadzonych testem typu DrugWipe, dostępny na Komisariacie Policji III w Kielcach.

¹⁹ W zawartych 27 maja 2020 r. umowach na świadczenie usługi związanej z serwisowaniem i kalibracją urządzeń do pomiaru na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu zapisano, że *usługa związana z serwisowaniem i kalibracją testera wykonywana będzie co 6 miesięcy.*

eliminowania z ruchu drogowego wszystkich osób, które kierowały pojazdami pod wpływem alkoholu i były badane tymi urządzeniami.

Ponadto niewykonanie kalibracji urządzeń zgodnie z wymaganą przez producentów częstotliwością doprowadziło do utraty gwarancji alkomatu AlcoBlow zakupionego 18 grudnia 2018 r.²⁰ oraz czterech alkomatów iBlow zakupionych 16 listopada 2017 r.

W warunkach gwarancji alkomatu iBlow zapisano, że *odpowiedzialność gwarancyjna obejmuje bezpłatną naprawę w okresie gwarancyjnym pod warunkiem regularnego serwisowania urządzenia w autoryzowanym punkcie serwisowym, tj. minimum raz na 12 miesięcy lub 50 tys. pomiarów.* Zgodnie z warunkami gwarancji alkomatu AlcoBlow do obowiązków posiadacza testera trzeźwości należy przeprowadzanie co sześć miesięcy odpłatnej kalibracji sensora pod groźbą utraty gwarancji.

(akta kontroli str. 63-65, 542, 551)

Opis stanu faktycznego

2. Działania w zakresie eliminacji z ruchu drogowego kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu

Przeprowadzanie badań z użyciem sprzętu specjalistycznego planowano m.in. na podstawie:

- harmonogramów działań krajowych, przesyłanych corocznie przez Biuro Ruch Drogowego Komendy Głównej Policji;
- harmonogramów działań kontrolnych, przesyłanych w systemie miesięcznym przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach;
- własnych wyznaczonych terminów działań.

Kontrole prowadzone były w terminach określonych w przesyłanych harmonogramach oraz w ramach codziennej służby.

(akta kontroli str. 323, 328-343)

Naczelnik WRD wyjaśnił: *Na dobór czasu i lokalizację miejsc prowadzenia kontroli wpływały: analiza stanu bezpieczeństwa (ilość i miejsca gdzie występują zdarzenia drogowe), kategoria drogi i natężenie ruchu na danej drodze, wnioski mieszkańców zgłaszane (telefonicznie, pisemnie, bądź ustnie) funkcjonariuszom, własne spostrzeżenia funkcjonariuszy i ich sugestie. Ponadto duże znaczenie na dobór ww. czynników ma koordynacja wojewódzka, gdzie czas i miejsce kontroli poprzedza analiza dokonywana w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Kielcach. (...) Jednym z kryteriów decydującym o wyznaczaniu miejsc kontroli były analizy stanu bezpieczeństwa, jak również informacje uzyskane z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.*

(akta kontroli str. 323, 533)

Analiza zatrzymanych w latach 2019 – 2020 (do 30 września) praw jazdy wykazała, że jednostki organizacyjne KMP w 58 przypadkach z 60 zbadanych przekazywały zatrzymane dokumenty kierujących pod wpływem alkoholu lub środków odurzających sądowi uprawnionemu do rozpoznania sprawy o wykroczenie lub prokuratorowi²¹, w wymaganym art. 136 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym²² siedmiodniowym terminie. Liczba dni, po upływie których następowało przesłanie zatrzymanych praw jazdy do właściwych organów wahała się od jednego do siedmiu. W dwóch przypadkach termin przekazania zatrzymanych praw jazdy prokuraturze wyniósł po osiem dni.

(akta kontroli str. 316, 317)

²⁰ Alkomat ten był na wyposażeniu Komendy od 13 lutego 2019 r.

²¹ KMP nie przekazywała zatrzymanych praw jazdy staroście.

²² Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, ze zm.).

Z wyjaśnień nadesłanych przez pracowników Komisarjatu IV i Komisarjatu II wynika, że przyczyną opóźnień były:

- konieczność zgromadzenia materiału dowodowego w prowadzonym postępowaniu oraz dniami wolnymi od pracy z powodu okresu noworocznego;
- okres urlopowy pracowników i obciążenia prowadzonymi postępowaniami.

(akta kontroli str. 325-326)

Funkcjonariusze KMP nie wprowadzali żadnych informacji nt. zatrzymanego prawa jazdy do Centralnej Ewidencji Kierowców²³. Naczelnik WRD wyjaśnił: *Policja nie jest administratorem systemu CEK, a jedynie posiada możliwość korzystania z tego systemu. Funkcjonariusz Policji w ramach swoich uprawnień może odczytywać zapisy w systemie, natomiast nie może wprowadzać danych.*

(akta kontroli str. 327)

Przeprowadzona analiza dokumentów dotyczących zatrzymanych w latach 2019 – 2020 (do 30 września) praw jazdy wykazała, że kontrole prowadzone były systematycznie (codziennie), a dobór miejsc prowadzenia kontroli był zgodny z § 4 zarządzenia nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie pełnienia służby na drogach²⁴. Czas i lokalizacja poszczególnych miejsc prowadzenia kontroli były ustalane m.in. na podstawie natężenia ruchu drogowego, harmonogramu pełnienia służby na drogach oraz na podstawie meldunków informacyjnych i zgłoszeń.

(akta kontroli str. 316-322)

Zasady określające przeprowadzenie kontroli na zawartość alkoholu lub innych środków działających podobnie do alkoholu określone zostały w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi²⁵, ustawie – Prawo o ruchu drogowym, rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie²⁶, rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 lipca 2014 r. w sprawie wykazu środków działających podobnie do alkoholu oraz warunków i sposobu przeprowadzania badań na ich obecność w organizmie²⁷ oraz zarządzeniu Nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie pełnienia służby na drogach.

Komendant wyjaśnił: *Działania w ww. zakresie oparte są na planach z Komendy Głównej Policji, Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach, jak również na podstawie własnych spostrzeżeń, analiz, zgłoszeń mieszkańców. Kontrole w ww. zakresie wynikają z ustawowych obowiązków Policji. W czasie działań funkcjonariusze mają polecenie wykonać jak największą liczbę badań kierujących. Jednocześnie nie określa się limitu kierujących, którzy muszą być poddani badaniu na zawartość alkoholu w organizmie lub innych środków zabronionych.*

(akta kontroli str. 70)

Z planów działań kontrolno-prewencyjnych na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2017-2020²⁸ wynika, że corocznie planowano działania pn. „Alkohol i narkotyki”, które ukierunkowane były na przeprowadzanie badań stanu trzeźwości jak największej liczby kierujących pojazdami, przede wszystkim z wykorzystaniem tzw. „szybkich testów”, a tym samym ujawnianie i eliminowanie z ruchu kierujących pojazdami „po alkoholu” lub w stanie po użyciu środków działających podobnie do alkoholu (po sześć akcji w każdym roku, za wyjątkiem

²³ Dalej: CEK.

²⁴ Dz. Urz. KGP poz. 64, ze zm.

²⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.

²⁶ Dz. U. poz. 2472.

²⁷ Dz. U. poz. 948.

²⁸ Zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Policji lub jego Zastępcę.

2020 r., prowadzonych w formie działań jednodobowych, do których należało wykorzystać maksymalną możliwą liczbę policjantów przewidzianych do pełnienia służby na drodze).

(akta kontroli str. 73-92)

Podczas prowadzonych działań „Alkohol i narkotyki” – jak wyjaśnił Naczelnik WRD – funkcjonariusze dokonują badań kierujących pojazdami na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Równocześnie policjant dokonuje oceny zachowania osoby, sposobu wypowiedzi, wyglądu, notowań w systemach informatycznych. Po stwierdzeniu, że zachodzi uzasadnione podejrzenie kierowania pojazdem pod wpływem środków odurzających wykonywany jest test na miejscu kontroli drogowej lub komisariacie Policji. W sytuacji, gdy wynik testu jest dodatni, kierujący dowożony jest do placówki opieki zdrowotnej celem pobrania krwi.

(akta kontroli str. 71)

W 2017 r. przeprowadzono 51 działań²⁹ ukierunkowanych na ujawnianie i eliminowanie z ruchu kierujących pojazdami „po alkoholu” lub w stanie po użyciu środków działających podobnie do alkoholu, w 2018 r. – 23 takie działania, a w 2019 r. – 14. Były to m.in. akcje „Alkohol i narkotyki”, „Trzeźwy poranek”, „Trzeźwość”. W 2020 r. nie prowadzono takich działań, w związku z dyspozycją p.o. Dyrektora Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji, na podstawie której wszelkie działania realizowane zgodnie z *Planem działań profilaktycznych na rok 2020 koordynowanych przez Biuro Ruchu Drogowego KGP* zostały wstrzymane do odwołania z powodu pandemii koronawirusa.

Naczelnik WRD wyjaśnił, że *jednym z powodów spadku ilości dokumentowania takich działań było wprowadzenie zarządzenia nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 roku, umożliwiające sprawdzanie stanu trzeźwości jak największej liczby kierujących pojazdami bez konieczności sporządzania planu działań (...).*

W ramach ww. działań ukierunkowanych na ujawnianie i eliminowanie z ruchu kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu:

- w 2017 r. na zawartość alkoholu przebadano 43 850 kierujących, w 2018 r. – 9926, a w 2019 r. – 3644, natomiast na zawartość narkotyków odpowiednio: trzech, pięciu i jednego;
- ujawniono w 2017 r. – 26, w 2018 r. – ośmiu i w 2019 r. – sześciu kierujących znajdujących w stanie po użyciu alkoholu oraz odpowiednio: 94, 21 i sześciu kierujących znajdujących się w stanie nietrzeźwości;
- w 2017 r. ujawniono jednego kierującego znajdującego się w stanie po użyciu lub pod wpływem narkotyków, w pozostałych latach kontrole nie wskazały takich osób.

W okresie objętym kontrolą kierujących znajdujących się w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości ujawniono również w ramach innych działań kontrolno-prewencyjnych, takich jak „Majowy weekend”, „Bezpieczny weekend”, „Pierwszy weekend wakacji”³⁰. Liczba tych kierujących wynosiła 93 w 2017 r., 55 w 2018 r., 48 w 2019 r. i 16 w I połowie 2020 r.

(akta kontroli str. 110-115)

Badań na obecność narkotyków w ślinie, przy użyciu urządzeń służących do ich wykrywania wykonano: osiem w 2018 r., 54 w 2019 r. i 75 w 2020 r.

²⁹ Akcje ogólnokrajowe oraz własne prowadzone poza codzienną służbą.

³⁰ Tj. w ramach dziewięciu akcji przeprowadzonych w 2017 r., pięciu w 2018 r., pięciu w 2019 r. i jednej w I połowie 2020 r.

Komenda – jak wynika z wyjaśnień Komendanta – nie gromadzi informacji dotyczących liczby kierujących pojazdami, skierowanych na badanie krwi w związku z podejrzeniem prowadzenia pojazdu pod wpływem tych środków.

(akta kontroli str. 58, 71, 72)

Na podstawie danych ujętych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji³¹ ustalono, że w poszczególnych latach badanego okresu³² całkowita liczba kierujących poddana badaniu na zawartość alkoholu i (oddzielnie) na obecność innych środków działających podobnie do alkoholu wyniosła odpowiednio: 96 694 i 13, 72 495 i 74, 54 525 i 7 oraz 12 414 i 23.

W tym samym okresie ujawniono następujące liczby kierujących będących „pod wpływem” (ogółem): 352, 367, 360 i 202, z tego, co do których zachodziło uzasadnione podejrzenie popełnienia czynów z:

- art. 178a § 1 kk³³, tj. w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego prowadzili pojazd mechaniczny: 227, 232, 231 i 139;
- z art. 87 § 1 kw, tj. po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka prowadzili pojazd mechaniczny: 66, 50, 49 i 26;
- z art. 87 § 1a kw - w stanie nietrzeźwości lub podobnie działającego środka prowadzili inny pojazd: 55, 72, 65 i 36;
- z art. 87 § 2 kw - po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka prowadzili inny pojazd: 4, 13, 15 i 1.

(akta kontroli str. 171-178)

Zastępca Naczelnika WRD, jako przyczyny spadku liczby kontroli podał: (...) konieczność oddawania funkcjonariuszom nadpracowanych nadgodzin, zaległych i dodatkowych urlopów, które nagromadziły się z lat poprzednich. Ponadto do spadku ilości badań w 2018 r. przyczyniła się bardzo duża (ogólnopolska) absencja chorobowa policjantów, którzy masowo korzystali wówczas ze zwolnień lekarskich. Powodem jest również zredukowanie ilości działań takich jak trzeźwy poranek, trzeźwa gmina itp., na rzecz działań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów (NURD³⁴). Kolejnym powodem (...) było zaprzestanie delegowania do WRD funkcjonariuszy z Oddziału Prewencji Policji KWP Kielce, a co za tym idzie zmniejszenie ilości patroli kierowanych do służby zewnętrznej. Zdecydowanie mniejsza ilość badań stanu trzeźwości w 2020 roku, to efekt obostrzeń sanitarnych wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19.

(akta kontroli str. 205)

Badania na obecność innych środków działających podobnie do alkoholu przeprowadzano za pomocą urządzeń Aquilascan WDTP-10 oraz urządzenia DrugRead.

Odnosząc się do małej liczby tych kontroli Naczelnik WRD podał: *Badania takie są bardzo czasochłonne i często zdarza się, że uprzednio pobiera się krew do badań zarówno na zawartość alkoholu, jak również innych środków i wtedy nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia takiego badania.*

(akta kontroli str. 57, 58, 214)

Zdaniem NIK, czasochłonność czynności nie może uzasadniać ograniczania liczby badań kierowców na obecność środków odurzających, w szczególności wobec rosnącej skali zjawiska i jego negatywnego wpływu na bezpieczeństwo na drodze.

³¹ Dalej: SESPól.

³² Tj. w latach 2017, 2018, 2019 i 2020 (do 30 września).

³³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, ze zm.).

³⁴ Niechronieni Uczestnicy Ruchu Drogowego.

Analiza rejestrów urządzeń wykorzystywanych do badania zawartości alkoholu³⁵ wykazała, że okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2020 r. (274 dni)³⁶:

- urządzenia ALCO-SENSOR IV pobierano średnio 285 razy, a średnia liczba dni, w których wykonywano badania wyniosła 73;
- urządzenia ALKOMETR A 2.0/04 pobierano średnio 26 razy, a średnia liczba dni, w których wykonywano badania wyniosła 17;
- urządzenia AQUILASCAN WDTP-10 pobierano średnio 30 razy, a średnia liczba dni, w których wykonywano badania wyniosła 10,5 dnia.

(akta kontroli str. 312, 313)

Naczelnik WRD wyjaśnił: *urządzenia ALCO-SENSOR IV pobierano praktycznie każdego dnia, do każdej służby na drodze. Uwzględniając system zmianowy liczba pobrań niektórych urządzeń przekracza liczbę dni rozpatrywanego okresu. Średnia liczba dni, w których były one użytkowane do dokonywania pomiarów jest krótsza od długości rozpatrywanego okresu, tj. od 274 dni, gdyż nie na każdej służbie realizuje się badania stanu trzeźwości. Wynika to ze specyfiki pracy, gdzie realizując różne zadania nie zawsze występuje konieczność pomiaru trzeźwości kierowców. Funkcjonariusze WRD biorą udział np. w zabezpieczeniach protestów, zgromadzeń, czy też imprez sportowych, gdzie nie prowadzi się kontroli trzeźwości kierujących.*

Urządzenia ALKOMETR A 2.0/04 są urządzeniami procesowymi do stwierdzenia stanu nietrzeźwości (przestępstwo). Znajdują się w siedzibie WRD i są pobierane i dowożone do funkcjonariusza na miejsce interwencji w razie braku możliwości skorzystania z urządzeń stacjonarnych. Są urządzeniami specjalistycznymi, które nie są wykorzystywane przy każdej kontroli, bo np. uczestnik zdarzenia przed przyjazdem patrolu z ww. urządzeniem do szpitala został wcześniej zabrany na blok operacyjny i pobrano mu krew do badania na zawartość alkoholu. Niebagatelne znaczenie dla liczby przeprowadzonych badań ma pandemia koronawirusa.

Na urządzeniach typu AQUILASCAN WDTP-10 badania nie są przeprowadzane w sposób przesiewowy, lecz wykorzystywane są w sytuacji gdy funkcjonariusz ma uzasadnione podejrzenie, że kierujący może znajdować się pod wpływem środków odurzających innych niż alkohol. Wykorzystujemy je przede wszystkim stacjonarnie w siedzibie WRD. Mniejsza liczba pobrań w stosunku do użycia wynika również z tego, że w godzinach nocnych siedziba WRD jest zamknięta i funkcjonariusze pobierają ww. urządzenie do służby patrolowej profilaktycznie.

(akta kontroli str. 533)

Odpowiadając na pytanie, ile kontroli na obecność zabronionych środków innych niż alkohol przeprowadzono z użyciem odpowiedniego sprzętu pomiarowego, Naczelnik WRD podał: *KMP nie posiada szczegółowych danych dotyczących liczby kontroli i sprzętu użytego do tych badań w poszczególnych latach. Począwszy od roku 2020 badania te przeprowadzane są przy użyciu dwóch urządzeń AQUILASCAN WDTP-10, a w latach wcześniejszych - przy użyciu urządzenia DrugRead i testów jednorazowych. Ilość badań wykonanych przy użyciu testów jednorazowych, nie była nigdzie odnotowywana. Należy zauważyć, że urządzenia DrugRead wykorzystywane jest poza badaniami kierowców również do badań sprawców przestępstw niekomunikacyjnych i nie możemy określić ilości badań dotyczących kierujących.*

(akta kontroli str. 533, 534)

Zgodnie z § 4 ust. 1 zarządzenia Nr 31 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 października 2015 r. w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki

³⁵ Analizą objęto 14 urządzeń ALCO-SENSOR IV, oraz po dwa urządzenia ALKOMETR A 2.0/04 i AQUILASCAN WDTP-10.

³⁶ KMP nie posiada danych w powyższym zakresie za lata 2017-2019.

zdarzeń drogowych³⁷, informacje o zdarzeniu drogowym wpisuje się w karcie zdarzenia drogowego, której wzór określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

Badanie losowo wybranych 50 kart zdarzenia drogowego z badanego okresu wykazało, że w 49 przypadkach dane rejestrowano w SEWiK w terminie do 7 dni od daty zgłoszenia, tj. zgodnie z § 3 ust. 2 ww. zarządzenia. W przypadku karty zdarzenia drogowego nr 21387 z 28 marca 2020 r. dane dotyczące tego zdarzenia wprowadzono do SEWiK w dniu 22 maja 2020 r., tj. 55 dni po dacie zgłoszenia.

(akta kontroli str. 304, 306, 307)

Karty zdarzenia drogowego objęte badaniem zawierały wszystkie dane, poza jednym przypadkiem, gdy do karty z 18 sierpnia 2019 r. (nr rej. zdarzenia 53421) nie wpisano zawartości środków odurzających, pomimo stwierdzenia obecności takich środków w organizmie kierującego.

(akta kontroli str. 227, 267, 277)

Badaniami porównawczymi dotyczącymi rzetelności danych wprowadzanych do odpowiednich zestawień systemu SESPól objęto dokumentację prowadzoną w okresie od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r. przez trzech losowo wybranych funkcjonariuszy³⁸. Badania wykazały, że dane wprowadzono do systemu w tym samym dniu lub w terminie do czterech dni od dnia sporządzenia informacji przez funkcjonariusza. W okresie tym ww. trzech funkcjonariusze:

- ujawnili 15 przestępstw, w tym 13 spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców;
- ujawnili 96 wykroczeń, w tym jedno spowodowane przez kierującego po użyciu alkoholu;
- zatrzymali 11 praw jazdy, w tym 10 za jazdę po spożyciu alkoholu lub podobnie działającego środka.

(akta kontroli str. 344-346)

Komendant i Naczelnik WRD wyjaśnili, że funkcjonariusze ruchu drogowego realizujący zadania kontrolne na drogach nie informowali ich o trudnościach związanych z wykryciem u kierujących stanów po użyciu środków odurzających spowodowanych niedostateczną liczbą narkotestów. Naczelnik WRD dodał, że jedyna informacja, którą otrzymał od policjantów, dotyczyła małej wiarygodności testów oraz czasu potrzebnego do przeprowadzenia badania.

Co czwarty ankietowany w trakcie kontroli NIK policjant wskazał, że zgłaszał przełożonym uwagi dotyczące niedostatecznej, dla skutecznej kontroli na obecność środków odurzających, liczby narkotestów.

(akta kontroli str. 54, 72, 108-109)

Komendant wyjaśnił: (...) *będące w dyspozycji WDR wyposażenie służące eliminowaniu z ruchu drogowego kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, na chwilę obecną jest wystarczające i zapewnia skuteczną realizację zadań.*

(akta kontroli str. 310)

W przeprowadzonej przez NIK ankiecie funkcjonariuszy WRD wśród problemów utrudniających prowadzenie badań na zawartość alkoholu lub innych środków działających podobnie do alkoholu najczęściej wymieniano: dużą liczbę zadań nałożonych na funkcjonariuszy „drogówki”, brak na wyposażeniu każdego pojazdu Policji prostego urządzenia kontrolnego, umożliwiającego szybką ocenę kierującego pod wpływem środków odurzających, możliwości kadrowe i techniczne Policji

³⁷ Dz. Urz. KGP poz. 85, ze zm.

³⁸ Dla ograniczenia wielkości dokumentacji do badań, przyjęto losowy wybór po jednym dniu z każdego miesiąca wskazanego okresu (w którym pobierano sprzęt pomiarowy/testery).

(np. niewielką liczbę urządzeń pomiarowych) oraz zbyt długi czas pomiaru (np. ze względu na czas związany z uruchomieniem sprzętu, obowiązkowe przerwy pomiędzy kolejnymi pomiarami).

(akta kontroli str. 108-109)

Stosunkowo niewielka liczba badań przeprowadzonych na obecność środków odurzających oraz przytoczone wyżej wyniki ankiety podważają tezę, że posiadane przez WRD wyposażenie zapewnia skuteczną realizację zadań.

Podczas kontroli drogowych policjanci WRD wykorzystywali przenośne terminale Bluebird i Zebra³⁹, przy użyciu których, poprzez System Wspomagania Dowodzenia, w kilka minut uzyskiwali z systemów źródłowych, takich jak Krajowy System Informacji Policynnej i Centralna Ewidencja Kierowców, informacje o kierujących pojazdami, w tym dotyczące: posiadanych uprawnień do kierowania pojazdami, cofnięcia lub zatrzymania tych uprawnień, zakazów prowadzenia pojazdów oraz wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji.

Naczelnik WRD wyjaśnił, że *każdy funkcjonariusz posiada środki łączności, dzięki którym może skorzystać z pomocy w sprawdzeniu osoby u oficera dyżurnego KMP.*

(akta kontroli str. 95-106)

W latach 2017-2020 (do 30 czerwca) w Komendzie nie przeprowadzono audytu ani kontroli wewnętrznej i zewnętrznej w zakresie objętym niniejszą kontrolą.

(akta kontroli str. 72)

W trakcie kontroli NIK przeprowadziła w Komendzie badanie ankietowe, w którym udział wzięło 40 policjantów pionu ruchu drogowego. Większość ankietowanych (67,5%) uważa, że znaczące zaostrzenie sankcji za jazdę „pod wpływem” nie odniosło pozytywnego skutku. Prawie wszyscy policjanci (92,5%) spotkali się z sytuacją ujawnienia podczas kontroli drogowej kierującego „pod wpływem”, który z tego powodu miał już wcześniej zatrzymane prawo jazdy.

(akta kontroli str. 108-109)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Informacje dotyczące zdarzenia zawarte w *Karcie zdarzenia drogowego* nr 21387 z dnia 28 marca 2020 r. zostały zarejestrowane w systemie SEWIK w dniu 22 maja 2020 r., tj. 55 dni po dacie zgłoszenia. Było to niezgodne z terminem określonym w § 3 ust. 2 zarządzenia Nr 31 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 października 2015 r. w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki zdarzeń drogowych.

(akta kontroli str. 304, 306, 307)

Komendant wyjaśnił, że przyczyną opóźnienia było niedopatrzenie ze strony funkcjonariuszy Komisariatu Policji I w Kielcach.

(akta kontroli str. 310)

2. W karcie zdarzenia drogowego z dnia 18 sierpnia 2019 r. (nr rej. zdarzenia 53421) nie odnotowano danych o zawartości środków odurzających, pomimo stwierdzenia obecności takich środków w organizmie kierującego. Niezamieszczenie danych w powyższym zakresie było działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 267)

Komendant wyjaśnił: (...) *Karta zdarzenia drogowego z dnia 18 sierpnia 2019 r. (nr rej. zdarzenia 53421) dotyczy wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym i (...) powinny w niej zostać odnotowane wyniki badania kierującego na*

³⁹ Na dzień 22 października 2020 r. WRD miał do dyspozycji 11 terminali Bluebird i cztery terminale Zebra.

zawartość alkoholu i środków odurzających. Zgodnie z wyjaśnieniem referenta śledztwa (...), przeprowadzonego w tej sprawie w Wydziale do Spraw Wykroczeń i Przepięstw w Ruchu Drogowym KMP pod nadzorem Prokuratury Rejonowej Kielce – Zachód, w czasie uzupełniania karty zdarzenia drogowego zaznaczył on, iż kierujący był pod wpływem działania innego środka, natomiast omyłkowo i przez niedopatrzenie nie odnotował wyniku badania na zawartość środków odurzających we krwi, błędnie uznając, iż wynikiem tym jest widniejący poniżej numer ampułki krwi pobranej do badań.

(akta kontroli str. 309-310)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Wykonywanie kalibracji alkomatów przesiewowych z częstotliwością zalecaną przez wykonawcę tej usługi.
2. Terminowe rejestrowanie wszystkich zdarzeń drogowych w systemie SEWIK.
3. Wyeliminowanie przypadków nierzetelnego wypełniania danych w kartach zdarzenia drogowego.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, grudnia 2020 r.

Kontrolerzy
Jerzy Stachowiak
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....

podpis

Agnieszka Olejarz
Główny specjalista kp.

.....

podpis

.....

podpis